

Walvisstrandingen goes international?

Auteur G. Keijl

Donderdag, 24 maart 2011

In Nederland worden al sinds 1914 levende en dode walvissen op het strand genoteerd: A.B. van Deinsen was de eerste die dit systematisch aanpakte. Sinds 1974 is het Rijksmuseum van Natuurlijke Historie, de voorganger van het huidige Naturalis, er bij betrokken en sinds 2006 zijn de meldingen on-line beschikbaar. Langlopende onderzoeken zijn belangrijk om inzicht te krijgen in immer veranderende processen in de natuur. Het heetste moderne hangijzer is natuurlijk de klimaatverandering, waardoor niet alleen plant- en diersoorten hun verspreidingsgebied uitbreiden of inkrimpen, maar waardoor ook soorten in moeilijkheden kunnen komen. Bescherming is dan van groot belang om zo'n soort te behouden voor het nageslacht, of een tijdelijke uitweg te bieden.

Nederland is niet het enige Europese land dat gestrande walvisachtigen noteert. Sterker nog, het gebeurt in vrijwel alle Europese landen, hoewel de meeste andere landen zijn hiermee gestart rond 1990. Het ligt voor de hand dat er ook s over de grens gekeken wordt, want als je de Nederlandse strandingen beschouwt komen er talloze vragen opborrelen: vinden ze in het buitenland ook zo veel bruinvissen? Zijn ze daar ook zo sterk toegenomen sinds de jaren 1990? Stranden daar nu ook minder witsnuitdolfijnen dan tien jaar geleden?

De vondst van de gewone spitsnuitdolfijn in Engeland in juli 2010, die vier dagen ervoor in Egmond aan Zee strandde, geeft aan dat buitenlandse contacten op z'n minst handig zijn om dit soort puzzels op te lossen. De overheid heeft er natuurlijk ook belang bij, want die is verantwoordelijk voor een adequate bescherming van zeezoogdieren.

Op 19 maart van dit jaar vond er, voorafgaand aan het Europese walvissencongres in Cadíz, Spanje, een workshop plaats over internationale samenwerking op het gebied van walvisstrandingen (zie http://www.circe.info/index.php?option=com_content&view=article&id=222&Itemid=237&lang=es#6). Vanuit Naturalis waren Berry van der Hoorn en Guido Keijl aanwezig. Er zijn presentaties gehouden door negen verschillende landen (waaronder Nederland) en er is nagedacht over hoe alle strandingen in Europa op een toegankelijke manier op internet getoond zouden kunnen worden. Nederland loopt voorop met een actuele website waarop strandingen en fotos al in de week van melding worden gepresenteerd. Er komt geen internationale database; elk land zal zijn eigen gegevens blijven bijhouden, maar deze zullen op een internationale website worden samengevoegd. Omdat het vanwege de niet gestandaardiseerde inhoud geen sinecure is om al die bestanden aan elkaar te knopen, zal de techniek de komende tijd verder worden uitgewerkt.

Op moment van schrijven van dit stukje is de walvisconferentie nog bezig, dus meer dan dit kunnen we nu nog niet melden, maar het ziet er naar uit dat er al binnen enkele maanden meer nieuws te melden valt en we zullen proberen walvisminnend Nederland via deze website op de hoogte te houden.